

SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET

EM2019/138

Tillie Martinussen

16. oktober 2019 – 1. behandling

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at rette henvendelse til Rigsmyndighederne med en opfordring til, at anklagemyndigheden i Grønland søger at skærpe foranstaltningsniveauet i sager om seksuelle overgreb mod børn.

(Medlem af Inatsisartut Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit)

Gerningsprincippet var allerede forældet da det indførtes

Hele gerningsprincippet kom til, af mere eller mindre eksperimentale grundtanker, og har formentlig allerede fra 50'erne og 60'erne fejlet, idet foranstaltninger ikke inkluderede f.eks. dom til uddannelse dengang. Det antogedes dengang, at man arbejdede ud fra et sæt principper om næromgivelser, der hjalp med adfærdskorrektion socialt set, men allerede dengang opdagede vi, at vi havde stigende modernisering og urbanisering, og derfor i stigende grad var præget af sekundær-relationer, snarere end grupper med intim kendskab til hinanden, som princippet hvilede på.

Fra dengang og til nu, har dommene sjældnere været til rehabilitering, og oftere været til bøder, anbringelse, eller resocialiserende kun i det omfang, at gerningsmænd kunne deltage på arbejdsmarked mm. mens de sad inde.

Chikane, børneporno, besiddelse af børneporno, sociale medier og grooming

Der er ingen tvivl om, for os i Samarbejdspartiet, at foranstaltningsniveauet i sager om seksuelle overgreb af enhver karakter, og særligt om seksuelle overgreb mod børn, er alt, alt for lavt, og mangler fokus på at standse fremtidige overgreb.

Vi husker nok alle en sag fra landet, hvor én mand lykkedes med at begå overgreb på næsten 100 børn, inden han blev fanget. Han endte med at tage sig af dage, men inden da, nåede det omgivende samfund at være chokerede, og forfærdede. Tegnene må vi ikke overse. Også her skal vi sætte ind.

Af egen hukommelses pose, kan jeg pege på, at besiddelse af børneporno i en årrække her i landet ikke straffedes på nogen måde. Der var i mange år ingen straf for dette. Det konstaterede jeg ved selvsyn ved en fejl engang. Politiet kunne dengang ikke gøre noget. Når vi antager en ændring som denne, skal den også tage hensyn til elektroniske ting og sager, grooming og forfølgelse og chikane af ofre og pårørende. Arbejdet skal gøres omfattende, og med et meget bredt sikkerhedsnet under for ofre.

Overgreb ødelægger kærlighed og tillid til verden

Forsøgene på, at signalere klart og tydeligt, at vi er imod seksuelle overgreb fejlet i nogen grad.

Og vi taler alt, alt for lidt om senfølgerne efter seksuelle overgreb.

I udgivelse fra Naalakkersuisut, fra 2013, beskrives en række følgevirkninger af seksuelle overgreb mod børn. Rapporten hedder; Handlingsplan vedrørende Senfølger efter seksuelle overgreb, og er hidtil det bedst beskrivende tekst, om, følgevirkningerne.

Vi mister årligt landsmænd til selvmord pga. senfølger. Ustabil skolegang, afbrudt eller ingen uddannelse, ringe eller manglende tilknytning til arbejdsmarkedet, og angst,- og depressionstilstande kan følge seksuelle overgreb.

Men allermost hjerteskrærende er nok; manglende stabilitet i familieliv, manglende relationer med omgivelserne, tab af socialt liv, lav tillid til sine medmennesker, og ødelgte familie,- og

SULEQATIGIISITSUT
SAMARBEJDSPARTIET

kærlighedsrelationer.

Seksuelle overgreb præger altså ikke alene offeret i en årrække efter overgrebene, men præger offeret, dets familie og pårørende, men også fremtidige relationer, arbejdsmarkedsdeltagelse, og relationsopbygning.

Det ødelægger derfor alt i et offers liv.

Ofre for seksuelle overgreb i barndommen, bærer skammen med sig hele livet, selv om det ikke er deres skam, men deres overgrebsmands skam.

De bærer hemmeligheden med, og bryder først ofte tavsheden, når de er voksne.

De kan gå med følelsen i mange år, af at være forkerte, at være medskyldige, at være sårbare helt ind i en kerne, de for altid skjuler i voksenlivet.

Men vi skal gøre en massiv indsats for at hele sårene for ofrene, sammen. Det er ikke dem der skal bære skammen, byrden eller ansvaret for det pågaaede. Det er gerningsmanden der skal bære den.

Det skal være et klart signal fra samfundet; strafferammen skal være så omfattende, at der ikke efterlades tvivl om, hvis skyld det er.

Der skal IKKE i en sådan lov, tales om, at det er en formildende omstændighed at børn ditten eller datten.

Børn er børn, og skal have lov at være det, have lov at udvikle deres seksualitet, og give udtryk for sig selv i en hvilken som helst sammenhæng, uden at syge voksne udnytter det, og bagefter påberåber sig forvirring. Børn og mennesker med handicaps af forskellig karakter, børn og svage og udsatte, har vi en forpligtigelse til at passe på. It takes a village, som vi siger. Og en straffelov der signalerer lige præcist det.

Derfor bør der også tilsigtes skærpede straffe for mennesker der vidende lader overgreb ske på børn, uden at melde det, eller som stiltiende accepterer det.

Det er ikke samleje – det er voldtægt, og det er ALDRIG offerets skyld

Ofte er pårørende magtesløse, og det er helt uacceptabelt, at mange ofre og deres pårørende, skal se en gerningsmand gå fri, eller gå rundt i deres næromgivelser, upåvirket.

Endnu værre bliver det, når gerningsmanden er ligeglad, og lader som om det aldrig er sket. Ofrene betvivler sig selv, og omgivelserne betvivler offeret.

Vor terminologi er derfor vigtig.

Der er ikke tale om tilsnigelse til samleje, der er ikke tale om samleje når der er overgreb. Der er tale om voldtægt, om sindsræddende overgreb på ofrene, og der er tale om, at det ikke er deres skyld. Der er intet frivilligt ved det.

Samleje er en sam-handling. Seksuelle overgreb på alle børn er en voldtægt. Seksuelle overgreb på voksne er også voldtægt.

Det håber vi nærværende arbejde er med til at slå fast med syvtommer-søm.

Overgreb af seksuel karakter, kan antage rigtigt mange former, men fælles for langt overvejende del af dem er, at gerningsmanden ofte overtaler ofrene til, at de er medskyldige. De groomer ofrene, truer dem, overtaler omgivelserne til, at ofrene er "skøre" eller "løgnagtige". De kalkulerer benhårdt for at udråbe deres ofre som ustabile, for at skjule deres egen skyld.

De udfører deres gerning i hemmelighed – fordi ingen voksen ikke godt véd at det er forkert.

Overgrebsmænd ved jo godt, at det er forkert at bedrive sex på mindreårige, og at børn og unge ikke kan sige fra.

Overgrebsmændene profiterer på, at omgivelserne frygter dem, er uvidende, agter dem, eller er uvidende om seksuelle overgreb.

SULEQATIGIISITSUT
SAMARBEJDSPARTIET

Mange flere indsatser

Derfor kan skærpselser ikke stå alene, men skal følges af endnu mere omsiggribende indsatser, end blot Killiliisa og andre gode initiativer.

Der er behov for videnscentre, folkeoplysning i bred skala. Der er behov for undervisning i sikker adfærd på internettet og på sociale medier for børn og unge.

Der er behov for, at fagfolk alle steder skal levere en børneattest så snart som muligt, og at vi begynder at indføre principper som, at voksne der arbejder med børn i klubber, sportssammenhænge, i skoler og daginstitutioner, antager principper om, at de altid er 2 voksne sammen, når de er alene med børn.

Der er behov for terapi i bred skala, der er behov om oplysninger om senfølger i seksualliv, kærlighedsliv, relationer, og symptomer for PTSD, depression og angst for ofre.

Der er behov for massive specialiserede indsatser for ALLE ofre af seksuelle krænkelser, og særligt specialiserede behandlinger for børn og unge, på en kærlig og kompetent måde, som stilles til rådighed for ofrene af dette. Gratis, med det samme. Kærligt. Med omtanke.

Med det samme en anmeldelse finder sted.

Børnene skal beskyttes for enhver pris, og det skal ikke længere være genstand for politiseren, og skalten og valten, hvordan vi handler i barnets bedste interesse. Det skal stå krystalklart for alle i landet:

Børn er vort lands vigtigste ressource, og her ligger kimen til en fremtid med bedre arbejdsmarked, bedre uddannelser, bedre lovgivere, og bedre samfund. Børn ER vores fremtid, og vi skal beskytte fremtiden frem for alt.

Børn fødes ind i denne verden, uden at have bedt om det, men med ufatteligt potentiale, med grundlæggende kærlighed, og med grundlæggende rettigheder.

Dem skal vi voksne overholde for dem.

ALLE børn er uskyldige, de SKAL beskyttes

Børn er vores håb, og vores mest dyrebare. Små, uskyldige væsner, som vi hver dag kan iagttage på caféer, på gaden når de går tur med deres børnehaver, hos familien hvor vi fejrer at de er født, og vore egne børn som vi ser udvikle sig til individer for næsen af os, blive voksne, tage ud i verden, og gøre verden bedre.

Børn er helt fantastiske. Fordomsfri, nysgerrige, åbne, og kærlige. De viser os verden på en måde vi ellers ikke husker at se den. De har tillid til, at deres nærmeste voksne passer på dem, at samfundet ikke vil dem ondt, og de har tro på, at voksne er autoriteter, der skal passe på dem.

Hvert 5. barn har været udsat for seksuelle krænkelser. Derfor gentager vi ordet massive indsatser igen og igen i Samarbejdspartiet. Hvert 5. barn. Plus eventuelle mørketal.

Det skal stoppes. Vi skal stå sammen om, øjeblikkeligt at stoppe dette vanvid der har stået på alt for længe.

Som nation er tiden inde til, at vi ikke blot kaster hænderne i vejret, og håber på at ofrene klarer sig.

Tiden er inde til at vi sender utvetydige signaler om, at vi rejser os sammen med ofrene og i et brøl får skreget til hele landet – og udlandet – at vi ikke længere – og aldrig mere – accepterer overgreb på børn og unge. Lad tiden indtil nu være det mørkeste kapitel i vor historie, og lad ikke de ofre og pårørende der er stået frem, have stået frem forgæves.

De bærer byrden hver dag af, at omgivelserne kender deres historier først og fremmest.

De gjorde det modigt, for at hindre overgreb på andre børn.

SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET

At hindre smerten, lidelsen og de mange, mange dage af tanker, sorg, sorthed og gråd for andre.

Vi skal vise vi mener det; vi skal udrydde seksuelle overgreb på alle – først børn og unge

Lad Grønland blive den første nation der succesfuldt lykkedes med, at udrydde seksuelle overgreb, anvend det at vi er et lille samfund til vor fordel. Lad dette initiativ følges af langt mere omfattende, og kloge informations-indsatser, undervisningsindsatser, helingsindsatser. Nu. Fra denne Finanslov. Fra i dag.

Lad det være her, at potentielle overgrebsmænd søger hjælp INDEN de begår overgreb, for alternativet er ganske enkelt, at de fanges og stilles til gennemgribende ansvar for ugerninger af denne karakter.

Grønland skal ikke være et sted hvor pædofile eller overgrebsmænd tænker, at de kan sidde i fred, eller med meget lav risiko for straf, kan bedrive overgreb.

Grønland skal være en stolt nation, hvor vi står sammen på tværs af hudfarve, hårfarve, sprog, indkomst og profession og siger et klart, rungende, eftertrykkeligt NEJ til overgreb på børn og unge, og seksuelle overgreb af enhver slags, på ethvert individ.

Vi har alle sammen en forpligtelse til at hjælpe med helingen. Og vi kender alle sammen nogen, der har oplevet seksuelle overgreb. Hvis ikke du gør, er det formentlig fordi de tier i din omgivelse.

Hvorfor tier de?

Fordi prisen ved at åbne munden har været for høj. Gerningsmanden straffedes meget dårligt, hvis overhovedet. Offeret skal løfte bevisbyrden og åbne munden, og fortælle om overgrebene, for så at se deres gerningsmand gå fri. De oplever mennesker der ikke tror på dem, eller vender sig væk fra dem fordi de ikke ved hvad de skal sige. De oplever at mennesker ikke kan rumme dem, eller tror på dem. De oplever, at DE er forkerte, og overtages af skyld og skam. Men de skal opleve at GERNINGSMÆNDENE er forkerte, og at de ikke er forkerte som mennesker og individer.

De skal opleve et samfund der er oplyst, og som tager dem alvorligt og tager dem med i hverdagen – vel vidende, at ofrene ikke har gjort noget forkert, andet end at krydse syge menneskers vej.

Det bør indskærpes at afsoning tager hensyn til, at offeret ikke skal møde dem igen på gaden, mægling bør pågå hvor ofrene skønner det nødvendigt, men altid, altid med offerets tarv in mente.

Og børn og unge, skal ikke længere vente i 100 år på en strafudmåling der ikke rigtigt betyder noget.

Børn og unge skal ikke vente på hjælp på lange ventelister.

Børn og unge som oplever seksuelle overgreb skal hjælpes med det samme.

Vi voksne må ikke hærde vore hjerter på dette område. Vi må tage den smerte og sorg det er at se på vore medmennesker der udsættes for dette, og støtte dem, hjælpe dem, bringe dem igennem mudderet, indtil de kan bryde igennem overfladen og trække vejret frit.

Vi må og skal blive ved, indtil vi rammer det rette niveau for hjælp, udbedring, hurtig sagsbehandling, hurtige rektioner på underretninger og anmeldelser.

Og massive indsatser for, at holde gerningsmænd for denne slags forbrydelser væk fra gaden og gøre alt i vor magt for, at de aldrig begår denne slags forbrydelser igen.

Vi skriver historie med indsatserne mod seksuelle overgreb – lad det blive en go' historie

Vor generations politikere, men også vor generations samfund, går over i historien som dem der gjorde op med overgrebene mod børn og unge.

Hvorvidt historien bliver en succes, er bl.a. op til os, samlet her i dag, at definere.

**SULEQATIGIISITSUT
SAMARBEJDSPARTIET**

Samarbejdspartiet mener, at det skal være en bragende succes vi starter på i dag. Med skærpede og bedre straffe, med rehabilitering og forebyggelse af nye forbrydelser, med hårde nedslag på, at smadre andre menneskers liv og relationer.

Vi kalder os menneskenes land.

Hvis vi virkelig mener det, skal vi til at tage os dygtigt af hinanden og vore medmennesker, og prioritere menneskers liv.

Det ligger i vore hænder.

Og børn og unges tillid, kærlighed, relationsopbyggelse, evner til nærvær, og deres fremtid er også i vore hænder. Som lovgivere, som voksne, som mennesker.

Lad os stå sammen om dem, og vedtage dette. Men lad det ikke stå alene.

Sammen kan vi meget mere end vi tror er muligt.

Med disse ord, indstiller vi nærværende til vedtagelse.

Men lad det opfølges af meget, meget større indsatser. Så store, at ingen overgrebsmænd føler de kan trække vejret frit. De skal søge hjælp, inden de begår overgreb, og de skal frygte overgreb der er begået, og de skal ønske aldrig mere at begå overgreb.

Ingen har ret til at ødelægge et andet menneskes liv så gennemgribende, som det sker ved seksuelle overgreb, og særligt overgreb på børn.

Ingen har den ret, og det skal vi stå sammen om, klart at signalere; overgrebenes tid er ovre. Nu.